

рмін до шести місяців) вводити норми щодо обов'язкового продажу частини надходжень в іноземній валюті на користь резидентів України, а також змінювати строки розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів.

У травні 2013 року дію цих постанов було подовжено. Від 1 вересня 2013 року набула чинності і постанова НБУ про обмеження розрахунків готівкою сумою у 150 тис. грн. У Нацбанку пояснюють усі ці кроки політикою дедоларизації української економіки. Проте більшість оглядачів вказують на надзвичайно низький рівень валютних резервів, який наразі є меншим, ніж тримісячний обсяг імпорту, а також складну економічну ситуацію, коли ВВП і промислове виробництво скорочуються вже понад рік.

Серед основних ефективних заходів із вирішення даної складної монетарної проблеми слід виділити: фінансовим і фіскальним органам необхідно розробити механізм контролю за сплатою податків по операціях, які проводяться населенням на вторинному ринку із використанням готівкової валюти, ввести карну відповідальність за здійснення незаконних валютних операцій. Національний банк повинен підтримувати високий рівень резервів, поглибити вимоги з формування банками обов'язкових резервів залежно від валюти залучених коштів і підтримувати на низькому рівні волатильність (змінність) національної валюти. Також перетворити механізм рефінансування в реально діючий інструмент забезпечення комерційних банків ресурсами в національній валюті; підвищити ліквідність і глибини національного фінансового ринку та його строкового сегменту; використання заходів прямого обмеження активно-пасивних операцій банків у іноземній валюті; здійснити комплекс ефективних заходів щодо стримування входження іноземного банківського капіталу в Україну.

Покорна В. С.

«Фінанси і кредит», 4 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний

університет імені Вадима Гетьмана»,

Науковий керівник — старший викладач Коновалова І. М.

ПОДАТКОВЕ СТИМУЛЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Використання податкових стимулів у податковій політиці відіграє значну роль як для держави, так і для суб'єктів господарювання. Аналіз світового досвіду переконує, що досягти гармонії

інтересів між державою і платниками дозволить активне використання податкових стимулів. Цей потужний стимулюючий механізм є ефективним інструментом не тільки для зростання добробуту його безпосередніх користувачів, тобто платників податків, а й стимулювання розвитку економіки країни в цілому [1, с. 209].

Важливим чинником, який гальмує розвиток податкового стимулювання, є перевага фіскальної функції податків над регулюючою. Економічна обґрунтованість має полягати не лише в необхідності наповнення бюджету, але і в стимулюванні розвитку економіки. У протилежному випадку буде збільшуватися тіньова сфера і ніякі податкові стимули суттєво не вплинуть на економіку [2, с. 456].

Крім того, податкові надходження не використовуються за цільовим призначенням, що сповільнює розвиток економіки і не стимулює платника чесно платити податки. У платників зникає бажання платити податки знаючи, що вони будуть витрачені на власні потреби чиновників, а не на потреби держави — ремонт доріг, відновлення застарілої інфраструктури, розвиток виробництва тощо.

Серед різних видів податкового стимулювання можна виділити: податкові канікули, податкові пільги на інвестиції та податкові вільні зони тощо. Кожний вид стимулювання потребує різну суму витрат для держави. Податкові стимули можна класифікувати за формами, видами та елементами.

КЛАСИФІКАЦІЯ ПОДАТКОВИХ СТИМУЛІВ

з/п	Критерії	Групи
1	За елементами	<ul style="list-style-type: none"> ▪ податкові пільги ▪ відстрочені податкові платежі ▪ дотації, субсидії
2	За періодичністю одержання	<ul style="list-style-type: none"> ▪ одноразове одержання ▪ поетапне одержання
3	За періодичністю погашення	<ul style="list-style-type: none"> ▪ одноразове погашення ▪ поетапне погашення
4	За видом капіталу підприємства	<ul style="list-style-type: none"> ▪ стосовно до власного капіталу ▪ стосовно до позикового капіталу
5	За економічним змістом засобів	<ul style="list-style-type: none"> ▪ щодо зобов'язань підприємства ▪ стосовно до товарно-грошових засобів
6	За органами влади, що визначають податковий стимул	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Загальнодержавні — Верховною Радою України ▪ Місцеві — Органами місцевого самоврядування

Рис. 1. Види податкових стимулів

Також слід звернути увагу на податкове стимулювання в регіонах з урахування місцевих особливостей, традицій, місцевого господарського устрою, промислового розвитку галузей, які у кожного регіону відрізняються [5]. За роки незалежності в Україні вільні економічні зони то відновлювалися, то скасовувалися, проте застосування вільних економічних зон це загальновизнана світова практика, особливо коли мова йде про території, які є депресивними. Вільні економічні зони сприяють створенню нових робочих місць, надходженню інвестицій, поновленню виробництва і розвитку економіки в цілому.

Втрати бюджету України від пільг в оподаткуванні складають близько 50 млрд грн кожного року. Так, у 2010 році сума втрат бюджету склала 37,1 млрд грн, у 2011 році — 58,8 млрд грн. У 2013 році втрати збільшилися і склали 70 млрд грн. Щорічне збільшення спричинене прийняттям Податкового кодексу, оскільки перелік податкових пільг для платників податків розширено, що, в результаті, призвело до зростання податкових витрат.

Податкові стимули мають застосовуватися відповідно до змін, які відбуваються в економіці. Як приклад такого підходу можна навести досвід Німеччини. У період кризи 2008—2009 рр. з метою стимулювання автомобілебудування через споживчий попит населення урядом країни було запропоновано програму виплати премії громадянам у сумі 2,5 тис. євро при купівлі нового чи «річного» автомобіля за умови утилізації старого. Цікаво, що покупки почалися з наступного дня після прийняття закону, а завдяки активності населення початковий обсяг державних дотацій на утилізацію автомобілів було збільшено з 1,5 до 5,0 млрд євро. Звичайно, цей захід не можна назвати ідеальним, швидше, але враховуючи, що в автомобілебудуванні задіяно максимальну зайнятність працівників, вдалося підтримати економіку держави, споживчий попит і покращити екологію, на що у країнах Євросоюзу завжди звертають увагу [4].

Податкові стимули досить активно розвиваються у вітчизняному оподаткуванні, але на жаль, українським фіскалам бракує ринкового мислення і звичайного розуміння, що платника податку, як і будь-яку людину, треба виховувати не лише батогом, але й пряником. Можливо, засвоєння світових принципів податкового регулювання, нам допоможе швидше позбутися адміністративно-командного синдрому.

Література

1. Податкові важелі та стимули розвитку господарських систем: монографія / В.Л. Андрущенко та ін.; за заг. ред. В.Л. Андрущенко, В. М. Мельника. — Ірпінь: ДПА України, Нац. ун-т ДПС України, 2006. — 209 с.
2. Податкова система / За ред. Лютого І. О., навч. посіб. — К.: Центр учбової літератури, 2009. — 456 с.
3. Податкове регулювання, як дієвий інструмент антикризової економічної політики/ М.В. Романюк// Фінанси України — 2009. — № 12. — С. 67—70.
4. Рейтинг простоти ведення бізнесу Doing Business — 2010 [Інтернет ресурс] — Режим доступу: <http://www.doingbusiness.org>
5. Сайт Державної податкової адміністрації України [Інтернет ресурс] — Режим доступу: <http://www.sta.gov.ua>

Рогоза Н. В.

«Фінанси і кредит», 5 курс

*ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима гетьмана»*

Науковий керівник — к.е.н, доцент Корнацька Р.М.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ КАЗНАЧЕЙСЬКОЇ СИСТЕМИ ВИКОНАННЯ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

В умовах обмеженості бюджетних ресурсів і проблем вибору ефективного та належного їх використання особливою набуває проблема дієвої організації системи виконання бюджетів. І хоча виконання є похідним від бюджетного планування, проте саме від належної організації системи касового обслуговування бюджетів залежить виконання головними розпорядниками бюджетних коштів функцій і завдань делегованих державою.

У світовій практиці використовується дві системи касового обслуговування бюджету: банківська та казначейська. Слід відзначити, що спершу перехід на казначейську систему виконання застосовано до Державного бюджету України. Перехід місцевих бюджетів відбувається значно пізніше.

Органом влади, від якого залежить, стан виконання бюджету, макроекономічні процеси в державі та соціально економічний розвиток регіонів є Державна казначейська служба України..

Виникнення Державної Казначейської Служби України призвело до переходу на новий етап у розвитку бюджетних відносин.